

Nr 1127

Av herr **Svanström** och herr **Pettersson, Axel Georg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 154, med förslag till särskilt olycksfallsskydd för värnpliktiga m. fl.

(Lika lydande med motion nr 1301 i Andra kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 154 framläggs förslag om ett särskilt olycksfallsskydd för värnpliktiga och vissa andra kategorier som skadas under tjänstgöring. Utfallande belopp skall utgå som komplement till den ersättning en skadad erhåller enligt bestämmelserna i militärsättningsförordningen och motsvarande författningar. Den som ådrar sig varaktig skada under värnpliktstjänstgöring eller liknande förhållanden får därigenom ökade möjligheter att få full kompensation för utebliven arbetsersättning och ersättning för s. k. ideell skada, vilket hittills bara kunnat ske om skadeståndsansvar kunnat utkrävas.

Som framhålls i propositionen finns det särskild anledning att ge värnpliktiga som skadas under tjänstgöring gottgörelse efter generösa grunder. En reform i den nu föreslagna riktningen har sedan länge efterlysts men uppskjutits i avvaktan på bl. a. att en revidering av de allmänna skadeståndsreglerna och ändringar av ersättningsbestämmelserna vid yrkeskada skulle komma till stånd. Vi hälsar med stor tillfredsställelse att förslag till en dellösning för värnpliktiga m. fl. nu kunnat läggas fram.

Olycksfallsskyddet skall enligt förslaget omfatta värnpliktiga, vapenfria tjänstepliktiga och vissa civilförsvarspliktiga som fullgör obligatorisk tjänstgöring. Ersättning kommer sålunda inte att kunna utgå till den som skadas under frivilliga övningar som ordnas av hemvärnet och andra frivilliga försvarsorganisationer. Detta innebär en jämfört med bestämmelserna i militärsättningsförordningen väsentlig inskränkning av kretsen av ersättningsberättigade.

Enligt vår mening är det angeläget att även de som deltar i frivilligutbildning kommer i åtnjutande av det särskilda olycksfallsskyddet. Det är också önskvärt att likformighet så långt möjligt upprätthålles mellan militärsättningsförordningen och andra bestämmelser om ersättning till den som skadas under utbildning för uppgifter inom försvaret. Det särskilda olycksfallsskyddet bör därför utvidgas till att omfatta också den som deltar i frivillig utbildning, som är till gagn för landets försvar.

Ersättning skall enligt förslaget utgå med ett engångsbelopp på 150 000

kr. vid fullständig invaliditet och ett i motsvarande mån lägre belopp vid partiell invaliditet. Ersättningsbeloppen föreslås inte bli värdesäkrade.

Enligt vår uppfattning är det angeläget att ersättningar av detta slag kan anpassas till levnadskostnadsförändringar utan särskilda riksdagsbeslut. Högsta ersättningsbeloppet bör därför fastställas till 150 000 kr. i 1969 års penningvärde och därefter få justeras med lämplig prisindex.

Det hade enligt vår mening varit önskvärt att det särskilda olycksfalls-skyddet kunnat utsträckas till att omfatta också tredje man. I fall där tredje man vållas skada är ersättningsfrågorna f. n. i allmänhet svårlösta och orsakar som regel långvariga processer. Samtidigt synes emellertid vissa svårigheter föreligga att lösa denna fråga inom ramen för det nu föreslagna systemet. Vi förutsätter att denna fråga i stället ägnas särskild uppmärksamhet vid de fortsatta övervägandena om den framtida utformningen av de allmänna skadestandsreglerna.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 154 måtte besluta

att det särskilda olycksfallsskyddet skall omfatta jämväl personer, som deltar i frivillig utbildning, som är till gagn för landets försvar; samt

att ersättning skall utgå vid full invaliditet med 150 000 kr. i 1969 års penningvärde och vid partiell invaliditet med ett i motsvarande mån lägre belopp.

Stockholm den 2 december 1969

Ivan Svanström (cp)

Axel Georg Pettersson (cp)
